

# РЕШЕНИЕ

№ 92

гр. Враца, 17.12.2023 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА** в публично заседание на двадесет и осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Калин Тр. Тодоров

при участието на секретаря Галя Цв. Иванова  
като разгледа докладваното от Калин Тр. Тодоров Търговско дело №  
20221400900194 по описа за 2022 година  
за да се произнесе взе предвид следното:

С искова молба вх. № 7609 от 29.12.2022г. ищецът „Агроблок” ЕООД, ЕИК \*\*\*, със седалище и адрес на управление: \*\*\*, представлявано от Д. Т. Т. - управител, е предявил срещу ответното дружество „Титан Агро България“ ЕООД, ЕИК \*\*\*, със седалище и адрес на управление: \*\*\*, представлявано от управителя Ц. П. А., иск за заплащане на сумата 93 900, 82 лв. (след допуснато от съда в о.с.з. на 28.11.2023г. изменение на размера на иска на основание чл.214 ГПК) главница, представляваща продажна цена на стоки по договор за търговска продажба, сумата 10 122,22 лв. законна лихва върху главницата от датата на забава - 01.12.2021 г., до предявяване на иска, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане на задълженията, както и деловодни разноски.

В исковата молба и уточняващата такава вх. № 70/05.01.2023г. ищецът „Агроблок” ЕООД твърди, че е бил в договорни отношения с ответното дружество „Титан Агро България“ ЕООД. Поддържа, че от началото на месец май 2021 година лично с управителя на ответното дружество и чрез негови представители в три последователни заявки са уточнили следните доставки на препарати за растителна защита и торове за селското стопанство: I. заявка от 03.05.2021 г. за продукт „Хербицид Мерлин флекс“ с количество 200 литра с единична цена за литър 182,96 лв. без ДДС на обща стойност 36 592 лв. без ДДС или 43 910,40 лв. с включен ДДС; II. заявка от 17.05.2021 г. за продуктите: 1. „Инсектицид Цитрин макс“ с количество 35 литра с единична

цена за литър 69,20 лв. без ДДС на обща стойност 2 422 лв. без ДДС или 2 906,40 лв. с включен ДДС; 2. „Хербицид Пантера“ с количество 700 литра с единична цена за литър 24,24 лв. без ДДС на обща стойност 16 968 лв. без ДДС или 20 361,60 лв. с включен ДДС; 3. „Хербицид Флуенс“ с количество 20,100 килограма с единична цена за килограм 713,30 лв. без ДДС на обща стойност 14 337,33 лв. без ДДС или 17 204,80 лв. с включен ДДС; 4. „Прилепител Тренд“ с количество 100 литра без посочена стойност, с обща стойност на заявката 33 727,33 лв. без ДДС или 40 472, 80 лв. с включен ДДС; III. заявка от 17.06.2021 г. за продукт „Хербицид Монсун актив 56,5 ОД“ с количество 956 литра с единична цена за литър 55,19 лв. без ДДС на обща стойност 52 761,64 лв. без ДДС или 63 313,97 лв. с включен ДДС. Общата стойност на трите заявки е в размер 123 080,97 лв. без ДДС или съответно 147 697,17 лв. с включен ДДС. Посочва, че е изпълнил заявките в договорените срокове, съответно до 05.05.2021 г., до 25.05.2021 г. и до 22.06.2021 г., като заявените продукти и количества са доставени с негов транспорт до база на ответника. Изтъква, че за извършените доставки са издадени необходимите документи, че същите са придружени с необходимите сертификати и упътвания, като в срок са издадени фактури с № 2000002599 от 10.05.2021 г.; № 2000002606 от 18.05.2021 г. и № 2000002659 от 22.06.2021 г., и трите с падеж 30.11.2021 г., съгласно постигнатите договорки. Твърди също, че след настъпване на падежа е правил многократни опити за контакт с ответника и уреждане на възникналите задължения, но без резултат. За целия период на забава длъжникът „Титан Агро България“ ЕООД е направил шест частични плащания, с което е признал още веднъж задължението си към него, като плащанията са както следва: на 08.06.2022 г. - сумата 20 910,40 лв., на 15.07.2022 г. - сумата 10 000 лв., на 22.11.2022 г. - сумата 10 000 лева, на 25.11.2022 г. - сумата 3 000 лева, на 15.12.2022 г. - сумата 4 055,85 лева и сумата 6 500,00 лева или обща сума 54 466,24 лв. с ДДС. Посочва, че с тези частични плащания длъжникът е заплатил изцяло задължението си по фактура № 2000002599 от 10.05.2021 г. и е направил частични плащания по другите две фактури, след което задълженията му са както следва: по фактура № 2000002606 от 18.05.2021 г. - остатък 30 000,00 лв. с включен ДДС и по фактура № 2000002659 от 22.06.2021 г. - цялото задължение от 63 910,02 лв. с включен ДДС. Така към датата на подаване на исковата молба ответното дружество му дължи по горесцитираните фактури сума в общ размер 93 900, 82 лв. с включен ДДС. Наред с това изтъква, че ответното дружество му дължи и законната лихва върху тези суми от датата на забава - 01.12.2021 г., до окончателното изплащане на задълженията, като към датата на подаване на исковата молба законната лихва е в общ размер 10 122,22 лв., претендирана както следва: върху остатъка от задължението по фактура № 2000002606 от 18.05.2021 г. - 3 233,59 лв. и за задължението по фактура № 2000002659 от 22.06.2021 г. - 6 888,63 лв. Твърди, че въпреки многократните опити и отправени предложения, включително отправена покана за доброволно изпълнение чрез ЧСИ И. Ц., рег. № \*\*\*, с район на действие ОС Враца, до

датата на депозиране на исковата молба, длъжникът „Титан Агро България“ ЕООД не е извършил цялостно погасяване на задълженията си към него.

Ответникът „Титан Агро България“ ЕООД, ЕИК \*\*\*, гр. Враца, в отговора на исковата молба и в съдебните заседания, чрез процесуалния си представител, оспорва изцяло по основание и размер предявените искове. Оспорва изложената в исковата молба фактическа обстановка като невярна. Твърди, че е закупил единствено видовете и количества препарати, които е заплатил и действително е получил, че същите са поръчани устно и макар, че са доставени след уговорения срок, което е било от съществено значение за своевременното им прилагане върху реколтираните от дружеството земеделски земи, са заплатени. Поддържа, че видовете и количества препарати, чието заплащане ищецът претендира, нито са заявявани от него, нито реално са му предадени в уговорените за това срокове, поради което не е възникнало и насрещно задължение за плащането им. Посочва, че представените с исковата молба заявки не изхождат от него, поради което ги оспорва като непротивопоставими на дружеството частни документи без достоверна дата; че представените фактури по своята правна същност представляват счетоводни документи, които също не обективират съгласие на страните за постигане на твърдените в исковата молба сделки, както и че фактът, че ищецът е осчетоводил същите, не доказва нито валидно възникване на съответните вземания по тях, нито изискуемостта им, тъй като това са едностранно издадени от него документи, които не са приети и не носят подписи на управителя му или на друго упълномощено от него лице. Поради това ги оспорва като непротивопоставими на него частни документи без достоверна дата. Моли съда да отхвърли като неоснователни и недоказани предявените искове, като му присъди направените по делото разноски, включително и платеното адвокатско възнаграждение.

Препис от отговора е връчен на ищеца, но по делото в срок не е постъпила допълнителна искова молба от ищеца.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени и гласни доказателства, както и заключението по назначената съдебно-счетоводна експертиза, намери за установено от фактическа страна, следното:

Не е спорно по делото и от ангажираните писмени и гласни доказателства се установи, че ищецът „Агроблок” ЕООД е имал търговски отношения с ответника „Титан Агро България“ ЕООД – продавал му е препарати за растителна защита и торове за селското стопанство, а ответникът, в качеството си на купувач, е трябвало да му заплаща цената на стоката.

По делото са представени три броя заявки за продажба на „Агроблок” ЕООД с клиент „Титан Агро България“ ЕООД, в които са посочени съответни

продукти, количество и цена, начин на плащане, вид и срок на доставката, с място на разтоварване с.\*\*\*, както следва: I. заявка от 03.05.2021 г. за продукт „Хербицид Мерлин флекс“ с количество 200 литра с единична цена за литър 182,96 лв. без ДДС, общо 182,96 лв., с падеж 30.11.2021г. и срок на доставка от 03.05.2021г. до 05.05.2021г.; II. заявка от 17.05.2021 г. за продуктите: 1. „Инсектицид Цитрин макс“ с количество 35 литра с единична цена за литър 69,20 лв.; 2. „Хербицид Пантера“ с количество 700 литра с единична цена за литър 24,24 лв.; 3. „Хербицид Флуенс“ с количество 20,100 килограма с единична цена за килограм 713,30 лв.; 4. „Прилепител Тренд“ с количество 100 литра без посочена стойност, с падеж 30.11.2021г. и срок на доставка от 17.05.2021г. до 25.05.2021г.; III. заявка от 17.06.2021 г. за продукт „Хербицид Монсун актив 56,5 ОД“ с количество 956 литра с единична цена за литър 55,19 лв. с падеж 30.11.2021г. и срок на доставка от 17.06.2021г. до 22.06.2021г. И трите заявки са изготвени от Ц. Генков и са подписани от него, а като клиент в същите е посочен Цено Ангелов, като липсва подпис за клиент.

Приложени са също по делото и два броя приемо-предавателни протокола № Р32468.1 от 17.05.2021г. за доставка на продуктите 1. „Инсектицид Цитрин макс“ с количество 365 литра; 2. „Хербицид Пантера 40 ЕК“ с количество 700 литра; 3. „Хербицид Флуенс“ с количество 20,100 килограма и 4. „Прилепител Тренд“ с количество 100 литра; и № Р32526.1 от 17.06.2021г. за доставка на продукт „Хербицид Монсун актив 56,5 ОД“ с количество 956 литра. В протоколите като доставчик е вписан „Агроблок“ ЕООД с МОЛ Д. Т., а като получател „Титан Агро България“ ЕООД с МОЛ Ц. П. А.. Протоколите съдържат подписи съответно на „приел“ и на „съставил“.

Видно е, от представените по делото 3 броя фактури, че ищецът „Агроблок“ ЕООД е продал на ответника „Титан Агро България“ ЕООД стоки (препарати за растителна защита), както следва: продукт „Хербицид Мерлин флекс“ с количество 200 литра с единична цена за литър 182,96 лв. без ДДС на обща стойност 36 592 лв. без ДДС или 43 910,40 лв. с включен ДДС, за което е издал фактура № 2000002599 от 10.05.2021 г.; продукт „Инсектицид Цитрин макс“ с количество 36 литра с единична цена за литър 69,20 лв. без ДДС на обща стойност 2 422 лв. без ДДС; „Хербицид Пантера 40 ЕК“ с количество 700 литра с единична цена за литър 24,24 лв. без ДДС на обща стойност 16 968 лв. без ДДС; „Хербицид Флуенс“ с количество 20,100

килограма с единична цена за килограм 713,30 лв. без ДДС на обща стойност 14 337,33 лв. без ДДС; „Прилепител Тренд“ с количество 100 литра без посочена стойност, обща стойност 33 796,53 лв. без ДДС или 40 555, 84 лв. с включен ДДС, за което е издал фактура № 2000002606 от 18.05.2021 г.; продукт „Хербицид Монсун актив 56,5 ОД“ с количество 965 литра с единична цена за литър 55,19 лв. без ДДС на обща стойност 53 258,35 лв. без ДДС или 63 910,02 лв. с включен ДДС, за което е издал фактура № 2000002659 от 22.06.2021 г. Във фактурите като доставчик е вписан „Агроблок“ ЕООД с МОЛ Д. Т., а като получател „Титан Агро България“ ЕООД с МОЛ Ц. П. А.; като място на сделката и място на доставка е посочено с.\*\*\*, начин на плащане – банков превод и падежна дата – 30.11.2021г. Фактурите са подписани от съставител (Е. Д.), но не носят подпис на представител на купувача и получателя на стоките (Ц. П. А.).

За изясняване на отношенията между страните и организацията на работа в двете дружества във връзка с процесните доставки по делото са ангажирани гласни доказателства – показанията на свидетелите В. В. В. и М. М. Е. (работещи в ищцовото дружество) и на свидетеля П. Ц. А. (работил в ответното дружество).

Свидетелят В. В. В. твърди, че работи в "Агроблок" ЕООД на длъжност ръководител отдел "препарати за растителна защита, семена и торове" от месец януари 2022г. В показанията си свидетелят описва организацията на работа в дружеството, касаеща доставката на посочените стоки на клиенти. Според свидетеля търговските представители на дружеството договарят устно с клиентите продажбите на стоките, попълват бланка-заявка за продажба, която се подписва от представителя и от клиента, след което подават заявката до отдела, където се обработва и се генерира договор за продажба, на базата на който се издава фактура (след доставката или за отложено плащане) на името на контрагента - купувача по договора; следва доставка на стоката до клиента или с транспорт на дружеството или от търговския представител, което е в по-редки случаи. Свидетелят знае, че "Титан Агро България" е клиент на дружеството, но лично не е работил с негов представител и твърди, че процедурата, която описал малко по-нагоре, е била същата и изпълнявана във времето от преди той да постъпи на работа в дружеството и не е променяна, откакто работи там. За случая, който е предмет на настоящото дело, свидетелят твърди, че няма никаква информация.

Свидетелят М. М. Е. работи в "Агроблок" ЕООД над 11 години като мениджър търговски екип, ръководи търговските представители и се занимава с дейността търговия в дружеството. Свидетелят посочва, че в дружеството има служители, които се занимават с изпълнението на поръчката; същите излизат с приемо-предавателния протокол и стигат със стоката до клиента, където с клиента оформят приемо-предавателните протоколи и другите документи, които съпровождат доставянето на стоката. Според този свидетел фактурирането на стоките се извършва след доставката им до клиента, което се извършва или чрез куриерски услуги, или директно от търговеца до самия клиент, което е най-често. Твърди, че "Титан Агро България" са клиент на дружеството отпреди 4-5 години, че дружеството е подавало заявки към техен търговски представител и доколкото му е известно от търговския представител, той е договарял само с управителя на "Титан Агро България", който мисли, че се казва П.. Свидетелят не знае за никакви проблеми с фактурите, които са издавали на името на "Титан Агро България". Същият лично е комуникирал по телефона с управителя на "Титан Агро България", поради забавяне на плащанията от страна на този клиент повече от година. Като обратна връзка по телефона му било отговаряно, че ще бъде платена сумата, макар и със забавяне, и управителят на ответното дружество нито един път не бил оспорил дължимостта на сумите; същият казвал, че ще плати, че няма да останат излъгани, или неплатени суми, само малко време му трябва да си оправи нещата. Свидетелят твърди, че в резултат на проведените от него разговори с представителя на ответното дружество са постъпили частични плащания.

Свидетелят П. Ц. А. твърди в показанията си, че е работил за "Титан Агро България" като ръководител на земеделската дейност в дружеството и че е заемал тази длъжност в дружеството през месец май и юни 2021г. и преди това. Свидетелят знае, че в този период дружеството е закупувало препарати от "Агроблок", твърди, че само той се е занимавал със заявките до това дружество и че е подавал заявките до един-единствен негов търговски представител, който се казвал Ц.. Свидетелят твърди също, че през месец юни 2021 г. не е поръчвал нищо от "Агроблок", защото тогава свършват агро-метеорологичните срокове и растенията не са във фаза, в която се пръскат с препарати. Свидетелят е сигурен, че в началото на месец май е поръчал и

дружеството е закупило от "Агроблок" препаратите "Цитрин макс", "Флуенс" и "Тренд 90", който е подобрител; може дружеството да е купувало и други препарати през месеците март и април 2021г., но свидетелят вече не си спомня. Свидателят е приемал всички доставки на "Титан Агро България" ЕООД. Препаратите били доставяни от "Агроблок" в базата на дружеството в с.\*\*\* винаги и единствено от Ц. със служебния му автомобил и свидетелят само с него е контактувал. Свидателят твърди също, че с доставяните стоки винаги имало товарителница под формата на бланка, в която били вписани номера на автомобила, количеството на доставените препарати, имената на получателя и предаващия стоката, съответно печат и на двете дружества - доставчика и приемащото дружество, и подписи на двете лица с дата и час на предаване. Свидателят отрича да е подписвал приемо-предавателни протоколи и твърди, че е подписвал само товарителници, към които най-много да е имало стокова разписка, придружаваща товара, която не се подписва. Доколкото свидетелят знае, фактурите за стоките са изпращани от счетоводния отдел на дружеството за "Агроблок" и други дружества по пощата, без да са подписани от представител на "Титан Агро България" ЕООД. Свидателят е категоричен, че всички доставени стоки, за които е имало товарителница, подписана от него, са платени от дружеството, с изключение на отстъпките, за които се били разбрали с Ц.. За въпросните два препарата "Флуенс" и "Цитрин макс", ако има някаква разлика в платената цена, тя е не повече от 500 до 1000 лева, и касае въпросната отстъпка, за която са се договорили. Стоките, които са записани в товарителниците за тези два препарата, според свидетеля, са платени. Те не били голямо количество и се побирали в багажника на автомобил. Свидателят не може да каже кой конкретно служител се е занимавал с плащанията в "Титан Агро България" по това време и как е извършвано плащането в дружеството. Според свидетеля фактури, които са издадени на "Титан Агро България" ЕООД за приети стоки със съответно приемателен документ за получени стоки към тях, разписан от лице, което е упълномощено да получава и предава стоки, са заплатени.

Съдът кредитира показанията на разпитаните свидетели като обективни, непротиворечиви и преки, при което следва да бъдат ценени при постановяването на решението. При преценка на показанията им съдът отчита възможната тяхна заинтересованост от изхода на делото, предвид обстоятелството, че се намират в служебни отношения с дружествата –

страни по делото, с оглед разпоредбата на чл.172 от ГПК.

За установяване релевантните за спора факти относно осчетоводяване на сумите по фактурите в счетоводствата на ищеца и ответника, начисляване на ДДС, размера на заплатените от купувача на продавача суми по фактурите и на обезщетението за забавено изпълнение, както и ползването на данъчния кредит по делото са събрани писмени доказателства (документи, издадени от ищеца и ТД на НАП, офис Враца и 6 бр. преводни нареждания на „Уни Кредит Булбанк“) и е назначена и изпълнена съдебно-счетоводна експертиза.

От заключението на вещото лице по изпълнената и изслушана съдебно-счетоводна експертиза, изготвено след извършена проверка в счетоводната документация на ищцовото дружество и в ТД на НАП, офис Враца, се установи, че процесните две фактури - фактура № 2000002606 от 18.05.2021г. и фактура № 2000002659 от 22.06.2021г., са осчетоводени в "Агроблок" ЕООД текущо в месеца и датата на издаването им, съответно на 18.05.2021г. и на 22.06.2021г., като вземане по дебита на сметка „Клиенти“, аналитична партида „Титан Агро България“ ЕООД в общ размер 104 465,86 лв. и е отчетен приход от продажби на стоки по кредита на сметка 702 „Приходи от продажби на стоки“ в размер 87 054, 88 лв. и начислен 20% ДДС за продажби по кредита на сметка 453/2 „ДДС продажби“ в размер 17 410,98 лв. Според вещото лице ищецът „Агроблок“ ЕООД е регистриран по Закона за ДДС и процесните две фактури са заведени в дневника на продажби, начислен е 20% ДДС и е подадена Справка - декларация по ЗДДС по електронен път в ТД на НАП-Велико Търново за данъчен период месеца на издаването им и като получател на фактурите е посочено „Титан Агро България“ ЕООД. От заключението се установява също, че „Агроблок“ ЕООД е начислило и осчетоводило ДДС по фактура № 2000002606 от 18.05.2021г. в размер 6 759,31 лв. и по фактура № 2000002659 от 22.06.2021г. в размер 10 651,67 лв. и в резултат на това ДДС за внасяне от страна на „Агроблок“ ЕООД е увеличен с размера на така осчетоводения ДДС за съответните данъчни периоди - м. май 2021г. и м. юни 2021г. За периода от 18.05.2021г. до 15.11.2023г. ищецът „Агроблок“ ЕООД е получил по разплащателната си сметка в лева при „УниКредит Булбанк“ АД два банкови превода на обща стойност 10 555,84 лв. с наредител „Титан Агро България“ ЕООД и основание на превода „частично плащане по фактура № 2000002606/18.05.2021 СР“, както следва: на 15.12.2022г. на стойност 4 055,84 лв. и на 22.12.2022г. на стойност 6 500,00 лв., с които суми са погасени частично задълженията по фактура № 2000002606 от 18.05.2021г. в размер 10 555,84 лв. На 07.05.2021г. е получен превод от 17 480,00 лв. с наредител „Титан Агро България“ ЕООД с основание на превода „плащане по фактура 2000002255/19.06.20“, с който е погасено оставащото задължение по фактура № 2000002255/19.06.2020г. в размер 17 470,80 лв. и частично по фактура № 2000002606/18.05.2021г. в размер 9,20 лв. Според експертизата към 15.11.2023г. размерът по счетоводни



данни на дължимите от „Титан Агро България“ ЕООД на „Агроблок“ ЕООД суми по процесните две фактури е 93 900,82 лв., в т.ч. по фактура № 2000002606/18.05.2021г. - 29 990,80 лв. и по фактура № 2000002659/22.06.2021г. - 63 910,02 лв.

За установяване на релевантния за спора факт дали ответникът „Титан Агро България“ ЕООД е отразил в счетоводството си процесните фактури по законовия начин /в дневниците за покупки по ЗДДС, дневниците за продажби по ЗДДС, в съответните справки-декларации и другаде/ и ползвал ли е същия като данъчен кредит начисления по фактурите ДДС, ответникът не е предоставил на вещото лице никакви счетоводни справки, документи и извлечения, свързани с осчетоводяването на процесните фактури, въпреки настояванията на вещото лице. След извършена справка в офис Враца при ТД на НАП-Велико Търново, с Писмо с изх. № 11-03-3097+1/27.10.2023г. вещото лице е получило заверени копия на справки-декларации и дневници за покупки и продажби по ЗДДС, подадени от „Титан Агро България“ ЕООД за данъчни периоди 05/2021г. и 07/2021г. и следната информация: След извършена справка в информационната система на НАП на 27.10.2023 г. е установено: 1. В дневниците за покупки по ЗДДС на „Титан Агро България“ ЕООД, подадени за данъчни периоди 05/2021г. и 07/2021г. са описани фактури, издадени от „Агроблок“ ЕООД, както следва: 1.1. Фактура № 2000002606 от 18.05.2021г. на стойност 40 555,84 лв. с ДДС за данъчен период м. май 2021г. в колони „данъчна основа на доставки с пълен данъчен кредит“ - 33 796,53 лв. и „начислен 20% ДДС с право на пълен данъчен кредит“ - 6 759,31 лв. и е подадена Справка-декларация за ДДС с вх. № 22104427108/14.06.2021 г.; 1.2. Фактура № 2000002659 от 22.06.2021г. на стойност 63 910,02 лв. с ДДС за данъчен период м. юли 2021г. в колони „данъчна основа на доставки с пълен данъчен кредит“ - 53 258,35 лв. и „начислен 20% ДДС с право на пълен данъчен кредит“ - 10 651,67 лв. и е подадена Справка-декларация за ДДС с вх. № 22104482254/16.08.2021г. „Титан Агро България“ ЕООД е признал и осчетоводил съответния данъчен кредит за ДДС в пълен размер по процесните две фактури, както следва: по фактура № 2000002606 от 18.05.2021г. в размер 6 759,31 лв. и по фактура № 2000002659 от 22.06.2021г. в размер 10 651,67 лв.; в резултат на това ДДС за внасяне от страна на „Титан Агро България“ ЕООД е намалено с признатия данъчен кредит за съответните данъчни периоди - м.май 2021г. и м. юли 2021г. С оглед отразената в процесните две фактури дата на падеж - 30.11.2021г., според експертизата, размерът на законната лихва, дължима от „Титан Агро България“ ЕООД по процесните две фактури от датата на падеж на вземането по всяка от тях - 01.12.2021г., до датата на подаване на исковата молба - 29.12.2022г., е в общ размер 11 403,79 лв. От заключението се установява също, че счетоводството на „Агроблок“ ЕООД е водено редовно и надлежно във връзка с осчетоводяване на процесните две фактури и извършените плащания. Тъй като ответното дружество „Титан Агро България“ ЕООД не е съдействало на вещото лице и не му е предоставило

необходимата му счетоводна информация за изготвяне на заключението, експерта не е дал отговор на въпроса дали счетоводството на това дружество е водено редовно и надлежно във връзка с осчетоводяване на процесните две фактури и извършените плащания.

Заключението по изпълнената съдебно-счетоводна експертиза не е оспорено от страните и съдът го приема изцяло като обективно, компетентно и пълно, в синхрон с останалите доказателства (чл. 202 ГПК), изясняващо относими към предмета на делото факти и обстоятелства,

По делото не се твърди от ответника и не са представени доказателства за изплащане на претендираните от ищеца суми към момента на приключване на устните състезания.

При така изложената фактическа обстановка, съдът приема следното от правната страна на спора:

Предявени са обективно съединени осъдителни искове за заплащане на цената на продадени стоки по сключен договор за търговска продажба с правно основание чл. 327, ал.1 от ТЗ във връзка с чл.200, ал.1 и чл.79 от ЗЗД и за заплащане на обезщетение за забава по чл.86 от ЗЗД.

По иска с правно основание чл. 327, ал.1 от ТЗ във връзка с чл.200, ал.1 и чл.79 от ЗЗД.

Основателността на предявен иск за реално изпълнение на поето правно (договорно) задължение, се обуславя от кумулативното наличие на предпоставките: валидно възникнало между страните правоотношение, елемент от съдържанието, на което да е задължението за заплащане на претендираната парична сума, настъпила изискуемост на задължението и релевирано неизпълнение от страна на задълженото лице. Липсата на една от предпоставките води до неоснователност на претенцията за реално изпълнение, основана на чл.79, ал.1 ЗЗД.

Доказателствената тежест по предявените парични осъдителни искове пада върху ищеца, който следва да установи, при условията на пълно и главно доказване, положителните факти, пораждащи съдебно предявеното право на вземане, а именно: че е сключил с ответника валидни договори за продажба на стоки, по силата на които е поел задължението да продаде и предаде на ответника описаните във фактурите стоки, а последния е поел задължението да плати претендираната цена; че е изпълнил поетите с договорите задължения точно и в срок, както и да докаже размера на всяка една от

претенциите си. По отношение на неизпълнението на задълженията на ответника, което по своята същност е отрицателен факт – липса на дължимо поведение, достатъчно е твърдението на ищеца, като ответната страна следва да докаже опровергаващия го положителен факт – точно изпълнение, като при липсата на ангажирани доказателства, съдът приема посоченият елемент от основанието на иска за доказан.

Установи се по делото, от съвкупния анализ на доказателствата, че между страните-търговци са сключени неформални договори за търговска продажба (чл.318, ал.1 във връзка с чл. 286, ал. 1 ТЗ), по силата на които ищецът-продавач е доставил на ответника-купувач стоки (препарати за растителна защита). Като вид договор за продажба, търговската продажба се характеризира с родовите признаци на продажбата: тя е вид транслативен, двустранен, консенсуален, неформален, възмезден и комутативен договор. По силата на този договор продавачът се задължава да прехвърли на купувача собствеността на вещь или стока срещу цена, която купувачът се задължава да му заплати (чл.183 ЗЗД). Наред с това продавачът е длъжен да предаде на купувача продадената вещь, а купувача е длъжен да получи вещта. Съгласно чл. 327, ал. 1 ТЗ купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката или на документите, които му дават право да я получи, освен ако не е уговорено друго. По искане на купувача, продавачът е длъжен да издаде фактура, а по съгласие на страните - и други документи /чл. 321 ТЗ/. С поредица свои решения, постановени по реда на чл. 290 от ГПК (решение № 166/26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009 г. на ВКС, II т. о. и цитираните в него: решение № 96 от 26.11.2009 г. по т. д. № 380/2008 на ВКС, I т. о. и решение № 46 от 27.03.2009 г. по т. д. № 546/2008 г. на ВКС, II т. о., както и решение № 42 от 19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на ВКС, II т. о.) съставите на ВКС приемат, че фактурата може да се приеме като доказателство за възникнало договорно правоотношение по договор за продажба между страните, доколкото в самата фактура фигурира описание на стоката по вид, стойност, начин на плащане, наименованията на страните и време и място на издаване. Получаването на стоката може да бъде удостоверено със съставянето на отделна от фактурата разписка, или такова удостоверяващо действие може да има самата фактура, когато е подписана от купувача.

В настоящия случай страните не спорят относно съществуването на договорни отношения помежду им, касаещи доставки на препарати за

растителна защита и торове за селското стопанство (а и това се доказва от ангажираните доказателства), поради което, с определението по чл.374 ГПК, на основание чл.146, ал.1, т.4 от ГПК, вр. с чл.377 от ГПК, тези факти са обявени на страните за безспорни и ненуждаещи се от доказване.

От представените фактури, които съдържат всички посочени по-горе реквизити, безспорно се доказва възникнало договорно правоотношение по договор за търговска продажба между страните. От същите се установява, че ищецът, в качеството на продавач, е изпълнил задълженията си по чл.183 и чл.187 от ЗЗД - да прехвърли правото на собственост върху стоките на купувача и да ги предаде на последния. Макар ответника да оспори приемането на стоките от негов представител, оспорвайки и положените подписи за „приел” в представените по делото приемо-предавателни протоколи за отделните доставки на стоките, то предаването на същите от продавача-ищец на купувача-ответник се установява от доказателствата по делото.

Трайно установена е практиката на ВКС, че фактурите отразяват възникналото между страните правоотношение и с осчетоводяването им от ответното дружество, включването им в дневника за покупко-продажби и в справките-декларации по ЗДДС и ползването на данъчен кредит по тях, представляват недвусмислено признание за възникването и размера на задължението му за заплащане цената на продадените стоки, за което е съставена фактурата /решение № 42 от 19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на II Т. О., решение № 166 от 26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009 г. на II Т. О., решение № 23 от 07.02.2011 г. по т. д. № 588/2010 г., II Т. О., решение № 45 от 28.03.2014 г. на ВКС по т. д. № 1882/2013 г., I т. о., ТК/. Нещо повече, дори неподписаната фактура от купувача по договор за продажба, може да послужи като доказателство за възникване на отразените в нея задължения, ако съдържа реквизити на съществените елементи на конкретната сделка, отразена е в счетоводните регистри на двете страни, както и е ползван данъчен кредит по нея. В този смисъл вж. решение № 47 от 08.04.2013 г. по т. д. № 137/2012 г. на II Т. О. и цитираното в него решение № 34 от 22.02.2010 г. по т. д. № 588/2009, постановени по реда на чл. 290 ГПК, поради което и формиращи задължителна съдебна практика.

Процесните две фактури са съставени съобразно изискванията на чл. 7,

ал. 2 от ЗСч. Същите, видно от заключението на вещото лице, са осчетоводени от ответника, отразени са в дневниците за покупки по ЗДДС и ответникът е ползвал като данъчен кредит начисления по тях ДДС в пълен размер. Ответникът не е оспорил констатациите на съдебно-счетоводната експертиза, поради което с оглед и на данните във фактурите следва изводът за наличие на несъмнено признание не само на факта, че е получил от ищеца всички доставени му по тези фактури стоки, но и на съществуващо парично задължение за плащане на цената им (чл. 55, ал. 1 ТЗ и чл. 182 ГПК). В подкрепа на този извод са и направените от ответника частични плащания на цената по фактура № 2000002606 от 18.05.2021г.

С оглед изпълнението на поетите с договорите за търговска продажба задължения от продавача-ищец (извършени доставки на стоки), купувачът-ответник дължи насрещната престация - заплащане на продажната цена на доставеното количество препарати, съгласно чл. 327, ал. 1 ТЗ. Както бе отбелязано по-горе в мотивите, съгласно чл.154 от ГПК, тежестта да установи плащане или погасяване по друг начин на това договорно задължение лежи върху ответника, тъй като се касае за положителен факт, който той може да установи и от който черпи изгодни за себе си правни последици. По делото обаче не се събраха доказателства, а не се и твърди, ответникът да е изпълнил задължението си за заплащане на договорената и дължима от него цена на закупените стоки - по фактура № 2000002606 от 18.05.2021г. – дължимия остатък, а по фактура № 2000002659 от 22.06.2021г. – в пълен размер. От заключението на вещото лице се установи обратното - че към 15.11.2023г. размерът по счетоводни данни на дължимите от „Титан Агро България“ ЕООД на „Агроблок“ ЕООД суми по процесните две фактури е 93 900,82 лв., в т.ч. по фактура № 2000002606/18.05.2021г. - 29 990,80 лв. и по фактура № 2000002659/22.06.2021г. - 63 910,02 лв.

Не могат да бъдат споделени от настоящия състав доводите на ответното дружество, че след като фактурите не са подписани от негов представител и след като не е доказано, че приложените приемо-предавателни протоколи са подписани от управителя на „Титан Агро България“ ЕООД или от друго, упълномощено от него лице, то не е налице съгласие между страните за постигане на твърдените в исковата молба сделки и стоките не са реално предадени на дружеството.

С разпоредбата на чл. 301 ТЗ е въведена законова презумпция, че ненадлежно представляваният търговец е потвърдил предприетите от негово име действия, ако веднага след тяхното узнаване не се е противопоставил на извършването им. Независимо дали липсата на представителна власт засяга сключването на сделка от името на търговец или изпълнението на сключена от търговеца сделка, и в двете хипотези извършените без представителна власт действия пораждат правни последици за търговеца, ако той не извести своевременно насрещната страна, че те не го обвързват. Приложението на презумпцията по чл. 301 ТЗ предполага изследване на конкретни факти, от които може да се направи несъмнен извод, че търговецът е узнал, но въпреки това не е оспорил извършените от негово име без представителна власт действия.

В конкретния случай от заключението по изпълнената съдебно-счетоводна експертиза се установява по несъмнен начин, че в дневниците за покупки по ЗДДС на „Титан Агро България“ ЕООД, подадени за данъчни периоди 05/2021г. и 07/2021г., са описани процесните две фактури, издадени от „Агроблок“ ЕООД, т.е. още към м. 05. и м.07.2021 г. ответното дружество е узнало за издадените от ищеца две фактури. Липсват обаче данни ответникът веднага след узнаването да е известил „Агроблок“ ЕООД, че неподписаните фактури не го обвързват. Нещо повече, от заключението на изслушаната ССЕ се установява, че за тези фактури са подадени Справки-декларации за ДДС от 14.06.2021 г. и от 16.08.2021г., както и че ответното дружество е признало и осчетоводило съответния данъчен кредит за ДДС в пълен размер по процесните две фактури. Както бе посочено, съдебната практика разглежда осчетоводяването на фактурите, включването им в дневника за покупко-продажба по ДДС и ползването на данъчен кредит по тях като недвусмислено признание на задължението и доказателство за неговото съществуване.

Предвид изложеното съдът приема, че ответникът-купувач не е изпълнил задължението си в уговорения срок да плати покупната цена на доставените от ищеца стоки по двете процесни фактури на обща стойност 93 900,82 лева, поради което дължи плащането ѝ.

С оглед изложеното, предявеният иск по чл. 327, ал.1 от ТЗ във връзка с чл.200, ал.1 и чл.79 от ЗЗД е доказан за претендираната сума от 93 900,82 лева и следва да бъде уважен изцяло, като основателен.

Присъждането на законната лихва върху уважения размер на иска за главница от датата на предявяване на исковата молба до окончателното плащане представлява законна последица от уважаването на иска, поискано е с исковата молба, поради което същата следва да се присъди.

По отношение на акцесорния иск с правна квалификация чл.86 от ЗЗД, вр. чл.309а, т.1 от ТЗ:

Вземането за законна лихва възниква от фактически състав, включващ елементите: главно парично задължение, настъпила негова изискуемост и неизпълнение на същото, като предметът на това вземане е обезщетение за вредите, които неизпълнението обективно и закономерно причинява. Вземането за лихва е акцесорно, но има известна самостоятелност спрямо главното, като правопораждащият го състав включва релевиране на неизпълнение – липса на дължимо поведение по отношение на главното задължение.

Вземанията на ищеца за сумите по процесните фактури (главниците) са дължими, тъй като са станали изискуеми и не са погасени чрез изпълнение или чрез друг способ. С оглед твърденията на ищеца в исковата молба, че тези вземания са станали изискуеми с настъпване на падежа, изрично посочен във фактурите – 30.11.2021г., претенцията му за обезщетение за забава обхваща периода от 01.12.2021г. до подаване на исковата молба – 29.12.2022г.

За този период ответното дружество „Титан Агро България“ ЕООД дължи обезщетение в размер на законната лихва, на основание чл.86, ал.1 от ЗЗД. От заключението на вещото лице се установи конкретния размер на обезщетението за забава, дължимо върху главниците по процесните две фактури, както следва: по фактура № 2000002606/18.05.2021г. - 4409,19 лв. и по фактура № 2000002659/22.06.2021г. - 6994,60 лв., или общо 11 403,79 лв.

Тъй като претенцията на ищеца за обезщетение е за сумата 10 122,22 лева, за тази сума искът по чл.86, ал.1 от ЗЗД следва да се уважи като основателен и доказан.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл.78, ал.1 от ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените по делото разноски.

Преди изчисляване на тези разноски съдът следва да се произнесе по

направеното от ответната страна в съдебното заседание възражение по чл.78, ал.5 от ГПК за прекомерност на адвокатското възнаграждение на пълномощника на ищеца.

Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал.5 ГПК, е възможно адвокатският хонорар да бъде намален от съда по искане на насрещната страна, поради прекомерност, когато размерът му не отговаря на фактическата и правна сложност на делото, и то до размера, посочен в Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на ищеца е в размер 9 600,00 лв., видно представения на л.173 по делото договор за правна защита и съдействие. Съгласно чл. 7, ал.2, т.5 от Наредба № 1/09.07.2004г., при заведен иск за сумата 120 566,62 лв., минималното адвокатско възнаграждение би следвало да бъде 8810, 92 лв. Следователно платеният от ищеца адвокатски хонорар е със 789, 08 лева над горепосочения минимум. Посочената наредба обаче определя само минималните размери на адвокатските възнаграждения за съответния вид помощ. Размерът на възнаграждението за оказваната от адвоката правна помощ се определя по свободно договаряне между адвоката и клиента и трябва да бъде справедлив и обоснован (чл. 1 от Наредбата и чл.36, ал.2 от ЗА). В настоящия случай съдът счита, че определеният с договора между ищеца и адвоката му размер на адвокатското възнаграждение действително е прекомерен и не съответства на фактическата и правна сложност на настоящия казус - по делото са проведени две открити съдебни заседания, в които се е явил пълномощник на ищеца, като отлагането му е било необходимо, за да се даде възможност на вещното лице да изготви заключение по назначената експертиза, поискана от страните, изслушано е заключение и свидетелски показания, като събраните писмени доказателства не са с голям обем. По казуса има непротиворечива практика на съдилищата. Следователно и делото следва да бъде прието за такова, което не е от голяма фактическа и правна сложност, поради което адвокатското възнаграждение на пълномощника на ищеца следва да бъде намалено до 9 000, 00 лв.

С оглед изложеното, и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК на ищеца следва да бъдат присъдени разноски за настоящата инстанция в размер 4134, 13 лева за държавна такса, 400,00 лева за възнаграждение на вещното лице по



изпълнената съдебно счетоводна експертиза и 9 000,00 лв. заплатено адвокатско възнаграждение, съгласно представен списък по чл.80 ГПК и договор за правна защита и съдействие от 03.01.2023г. (л.175-176 по делото).

С оглед изхода на спора на ответното дружество разноски не се дължат и не следва да се присъждат.

Така мотивиран, Врачански окръжен съд

## **РЕШИ:**

ОСЪЖДА „Титан Агро България“ ЕООД, ЕИК \*\*\*, със седалище и адрес на управление: \*\*\*, представлявано от управителя Ц. П. А., ДА ЗАПЛАТИ на „Агроблок“ ЕООД, ЕИК \*\*\*, със седалище и адрес на управление: \*\*\*, представлявано от Д. Т. Т. - управител, на основание чл. 327, ал.1 от ТЗ във връзка с чл.200, ал.1 и чл.79 от ЗЗД, сумата 93 900,82 лева, главница по два броя фактури: 1. по фактура № 2000002606/18.05.2021г. - 29 990,80 лв. и 2. по фактура № 2000002659/22.06.2021г. - 63 910,02 лв., представляващи цена на доставени стоки по сключени неформални договори за търговска продажба, ведно със законната лихва върху сумите от датата на предявяване на исковата молба – 29.12.2022г., до окончателното им изплащане; сумата 10 122,22 лева обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 01.12.2021г. до подаване на исковата молба – 29.12.2022г., на основание чл.86, ал.1 от ЗЗД, както и направените по делото съдебни и деловодни разноски в размер 4134, 13 лева за държавна такса, 400,00 лева за възнаграждение на вещото лице по изпълнената съдебно счетоводна експертиза и 9 000,00 лв. заплатено адвокатско възнаграждение.

*Решението може да се обжалва пред Апелативен съд - София в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.*

Съдия при Окръжен съд – Враца: \_\_\_\_\_